

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Η ΖΗΤΗΣΗ

Να σημειώσετε το σωστό ή το λάθος στο τέλος των προτάσεων:

1. Η επιδίωξη της μέγιστης χρησιμότητας αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς του καταναλωτή στη ζήτηση αγαθών.
Εξετάσεις 2004
2. Η σχέση μεταξύ της τιμής ενός αγαθού και της ζητούμενης ποσότητάς του είναι αρνητική.
Εξετάσεις 2003
3. Σε ένα κανονικό αγαθό όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών, τότε αυξάνεται και η συνολική δαπάνη των καταναλωτών.
Εξετάσεις 2001
4. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου του αγαθού.
Εξετάσεις 2001
5. Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση μειώνεται, όταν το εισόδημα των καταναλωτών αυξάνεται, ονομάζονται κατώτερα αγαθά.
Εξετάσεις 2002
6. Μία μεταβολή της τιμής ενός αγαθού προκαλεί μεταβολή στη ζήτησή του.
Εξετάσεις 2002
7. Η αύξηση του αριθμού των καταναλωτών συνεπάγεται και μείωση της ζήτησης ενός αγαθού.
Εξετάσεις 2003
8. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την αντίθετη κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου αγαθού.
Εξετάσεις 2003, 2005, 2007
9. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής ενός συμπληρωματικού αγαθού.
Εξετάσεις 2004, 2007, 2008
10. Αυξήσεις στο μέγεθος του εισοδήματος κάνουν τον καταναλωτή να μειώσει τη ζήτηση των κατώτερων αγαθών.
Εξετάσεις 2009
11. Μία μείωση της τιμής ενός αγαθού κατά 10% θα οδηγήσει σε μία αύξηση της ζητούμενης ποσότητάς του πάνω από 10%, αν η ζήτησή του είναι ελαστική.
Εξετάσεις 2009
12. Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές).
Εξετάσεις 2005
13. Αν η καμπύλη ζήτησης ενός αγαθού είναι ευθεία γραμμή και τέμνει τον άξονα των τιμών και τον άξονα των ποσοτήτων, τότε η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή του παραμένει σταθερή σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης.
Εξετάσεις 2006
14. Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας ενός αγαθού είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής του (σε απόλυτες τιμές).
Εξετάσεις 2007
15. Όταν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό μειώνεται καθώς αυξάνεται η τιμή του.
Εξετάσεις 2000

16. Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ανελαστική, τότε η μείωση της τιμής του αγαθού θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό.

Εξετάσεις 2003

17. Η εισοδηματική ελαστικότητα των κατώτερων αγαθών είναι θετική.

Εξετάσεις 2003

18. Αν $E_D = -2$ και αυξηθεί η τιμή του αγαθού, τότε μειώνεται η συνολική δαπάνη των καταναλωτών.

Εξετάσεις 2006

19. Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, τότε η αύξηση της τιμής του αγαθού θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό.

Εξετάσεις 2006

Να κυκλώσετε την απάντηση που πιστεύετε ότι ταιριάζει περισσότερο:

1. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται:

- Προς την αντίθετη κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής ενός υποκατάστατού του
- Προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής ενός συμπληρωματικού του
- Προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής ενός υποκατάστατού του
- Όταν μεταβάλλεται η τιμή του

Εξετάσεις 2002

2. Τα αγαθά X και Ψ είναι υποκατάστατα ενώ τα αγαθά X και Ω είναι συμπληρωματικά. Μία αύξηση της τιμής του X (*ceteris paribus*), θα έχει ως αποτέλεσμα να:

- Μειωθεί η ζήτηση του αγαθού X
- Αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ω
- Αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό Ψ και να μειωθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό Ω
- Αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα για το αγαθό X

Εξετάσεις 2003

3. Η ζήτηση ενός κανονικού αγαθού αυξάνεται, όταν μειώνεται:

- Το εισόδημα του καταναλωτή
- Η τιμή ενός συμπληρωματικού αγαθού
- Η τιμή ενός υποκατάστατου αγαθού
- Ο αριθμός των καταναλωτών

Εξετάσεις 2004

4. Η ζήτηση ενός κανονικού αγαθού μειώνεται, όταν αυξάνεται:

- Το εισόδημα του καταναλωτή
- Η τιμή ενός συμπληρωματικού αγαθού
- Η τιμή ενός υποκατάστατου αγαθού
- Ο αριθμός των καταναλωτών

Εξετάσεις 2004

5. Η καμπύλη ζήτησης ενός κανονικού αγαθού μετατοπίζεται προς τα δεξιά όταν:

- Αυξάνονται οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών
- Μειώνεται το εισόδημα των καταναλωτών
- Αυξάνεται η τιμή ενός υποκατάστατου αγαθού

d) Αυξάνεται η τιμή ενός συμπληρωματικού αγαθού

Εξετάσεις 2006

6. Αν προβλέπεται μελλοντική μείωση της τιμής ενός αγαθού, αυτό θα έχει ως σημερινή συνέπεια την:

- e) Αύξηση της ζήτησής του
- f) Μείωση της ζητούμενης ποσότητάς του
- g) Μείωση της ζήτησής του
- h) Αύξηση της ζητούμενης ποσότητάς του

Εξετάσεις 2007

7. Η ζήτηση ενός κατώτερου αγαθού μειώνεται όταν:

- a) Αυξάνεται η τιμή του
- b) Μειώνεται το εισόδημα των καταναλωτών
- c) Αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών
- d) Αυξάνεται η τιμή του υποκατάστατου του

Εξετάσεις 2007

8. Ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού ως προς την τιμή είναι:

- a) Η μεταβολή της ζητούμενης ποσότητάς του προς τη μεταβολή της τιμής του
- b) Η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητάς του προς την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής του
- c) Η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής του προς την ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητάς του
- d) Η μεταβολή της τιμής του προς τη μεταβολή της ζητούμενης ποσότητάς του

Εξετάσεις 2003

9. Η ελαστικότητα ζήτησης για το αγαθό K είναι -2. Αυτό σημαίνει:

- a) Μία αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 1%, θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζητούμενης ποσότητας κατά 2%
- b) Μία αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού κατά 1%, θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της τιμής κατά 2%
- c) Μία αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 1%, θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 2%
- d) Μία αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 2%, θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 1%

Εξετάσεις 2002

10. Τα αγαθά A και B είναι μεταξύ τους υποκατάστατα. Μία αύξηση της τιμής του A, η ζήτηση του οποίου είναι ελαστική, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς, θα έχει ως αποτέλεσμα η συνολική δαπάνη των καταναλωτών:

- a) Για το αγαθό A να αυξηθεί
- b) Για το αγαθό A να παραμείνει σταθερή
- c) Για το αγαθό B να αυξηθεί
- d) Για το αγαθό B να παραμείνει σταθερή

Εξετάσεις 2003

11. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό αυξάνεται, όταν η τιμή:

- a) Αυξάνεται και το αγαθό είναι ελαστικής ζήτησης
- b) Αυξάνεται και το αγαθό είναι ανελαστικής ζήτησης
- c) Μειώνεται και το αγαθό είναι ανελαστικής ζήτησης
- d) Μειώνεται και το αγαθό έχει ελαστικότητα ζήτησης ίση με τη μονάδα σε απόλυτη τιμή

Εξετάσεις 2005

12. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό μειώνεται, όταν η τιμή:
- Μειώνεται και είναι ελαστική η ζήτηση του αγαθού
 - Αυξάνεται και είναι ανελαστική η ζήτηση του αγαθού
 - Μειώνεται και η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή
 - Αυξάνεται και είναι ελαστική η ζήτηση του αγαθού

Εξετάσεις 2007

13. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για ένα αγαθό αυξάνεται, όταν:
- Η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ελαστική
 - Η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική
 - Η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική
 - Η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ελαστικότητα ζήτησης του είναι ίση με τη μονάδα

Εξετάσεις 2009

Να αντιστοιχήσετε τα στοιχεία της μίας στήλης με τα στοιχεία της άλλης στήλης δύο από τις προτάσεις της στήλης Β περισεύουν):

Στήλη Α	Στήλη Β
A) $ E_D > 1$	1) Κανονικό αγαθό
B) $ E_D < 1$	2) Αγαθό ανελαστικής ζήτησης
Γ) $E_Y > 0$	3) Κατώτερο αγαθό
Δ) $E_Y < 0$	4) Αγαθό τελείως ανελαστικής ζήτησης
	5) Αγαθό ελαστικής ζήτησης
	6) Αγαθό με ελαστικότητα ζήτησης που τείνει στο άπειρο

Εξετάσεις 2004

Ερωτήσεις

1. Ποια είναι η επιδίωξη του καταναλωτή και ποιοι παράγοντες την περιορίζουν σε μια δεδομένη χρονική περίοδο;

Εξετάσεις 2006

2. Ποια συμπεριφορά του καταναλωτή χαρακτηρίζεται ως ορθολογική; Πότε ένας ορθολογικός καταναλωτής βρίσκεται σε ισορροπία;

Εξετάσεις 2005

3. Πως επηρεάζουν τη ζήτηση οι προσδοκίες και οι προβλέψεις των καταναλωτών σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη: α) των τιμών και β) του εισοδήματός τους;

Εξετάσεις 2006

4. Να περιγράψετε τους παρακάτω βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης ενός αγαθού που αφορούν: τις προτιμήσεις των καταναλωτών, το εισόδημα των καταναλωτών, τις προσδοκίες και τις προβλέψεις των καταναλωτών σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών και του εισοδήματός τους.

Εξετάσεις 2005

5. Υποθέτουμε ότι για ένα κατώτερο παρατηρείται αύξηση στην τιμή του. Ταυτόχρονα παρατηρείται αύξηση στο εισόδημα του καταναλωτή. Να εξηγήσετε πώς θα αντιδράσει ο καταναλωτής και να το δείξετε με διάγραμμα.

Εξετάσεις 2005

6. Αφού σχεδιάσετε τα σχετικά διαγράμματα, να εξηγήσετε τι θα συμβεί στη ζήτηση της ζάχαρης, αν αυξηθεί η τιμή του καφέ, όταν οι λοιποί προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*). (Η ζάχαρη και ο καφές θεωρούνται συμπληρωματικά αγαθά).

Εξετάσεις 2005

7. Να εξηγήσετε πώς οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος των καταναλωτών επιδρούν στη ζήτηση των αγαθών.

Εξετάσεις 2004

8. Με τη βοήθεια των σχετικών διαγραμμάτων που θα σχεδιάσετε, να περιγράψετε πώς η αύξηση της τιμής του μοσχαρίσιου κρέατος επηρεάζει τη ζήτηση του χοιρινού κρέατος.

Εξετάσεις 2003

9. Να δώσετε τους ορισμούς των υποκατάστατων και των συμπληρωματικών αγαθών και εξηγήσετε, με τη βοήθεια διαγραμμάτων, πώς η αύξηση της τιμής ενός αγαθού επηρεάζει τη ζήτηση ενός υποκατάστατου αγαθού, καθώς και πώς ενός συμπληρωματικού αγαθού.

Εξετάσεις 2002

Ασκήσεις

1. Δίνεται η γραμμική συνάρτηση ζήτησης για ένα αγαθό A: $Q_D = 180 - 4P$. Ποια είναι η καμπύλη της ζήτησης αν η τιμή αυξηθεί από 5 σε 10 €;

Εξετάσεις 2006

2. Η ζήτηση ενός αγαθού δίνεται από τη συνάρτηση $Q_D = 25 - 5P$. Α) Να βρείτε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, όταν η τιμή του αγαθού μειώνεται από τα 40 € σε 20 €. Β) Να σχεδιάσετε τη σχετική καμπύλη της παραπάνω συνάρτησης.

Εξετάσεις 2003

3. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας ζήτησης ενός αγαθού:

Συνδυασμοί	Τιμή (P)	Ζητούμενη Ποσότητα (Q_D)
A	150	20
B	120	30
Γ	100	50
Δ	80	70
E	60	80

A) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της καμπύλης ζήτησης του αγαθού.

B) Να βρείτε τις ελαστικότητες ζήτησης ως προς την τιμή (E_D) και να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση i) από το σημείο A προς το σημείο B ii) από το σημείο B προς το σημείο Γ iii) από τον σημείο Γ προς το σημείο Δ και iv) από το σημείο Δ προς το σημείο E.

Εξετάσεις 2002

4. Η ζήτηση ενός αγαθού δίνεται από τη συνάρτηση $Q_D = 30 - 2P$. Α) Να βρεθεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, όταν η τιμή του αγαθού αυξάνεται από 5 σε 7 €. Β) Να βρεθεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, όταν η τιμή του αγαθού μειώνεται από 8 σε 7 €. Γ) Να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση του αγαθού με βάση τις ελαστικότητες που θα προκύψουν από τα Α) και Β). Σε περίπτωση που θα προκύψουν δεκαδικά αποτελέσματα να χρησιμοποιήσετε ένα δεκαδικό ψηφίο.

Εξετάσεις 2007

5. Αν η ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού ως προς την τιμή του είναι $E_D = -0,5$ και αυξηθεί η τιμή του αγαθού κατά 20%, ποια θα είναι η ποσοστιαία μεταβολή της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό αυτό; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Εξετάσεις 2001

6. Έστω ότι το μηνιαίο εισόδημα ενός καταναλωτή αυξάνεται από 1.500 σε 2.000 € με αποτέλεσμα η κατανάλωση του αγαθού X να αυξηθεί από 60 σε 100 μονάδες.

A) Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα (E_Y) του αγαθού X.

B) Να σχολιάσετε αν το αγαθό είναι κανονικό ή κατώτερο.

7. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας:

	Τιμή (P)	Ζητούμενη Ποσότητα (Q _D)	Εισόδημα (Y)
A	10	60	1.000
B	10	80	1.200
Γ	15	40	1.000
Δ	15	50	1.200

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα:

A) Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού, ως προς την τιμή, από το σημείο A στο σημείο Γ και από το σημείο B στο σημείο Δ.

B) Να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση του αγαθού με βάση τα παραπάνω αποτελέσματα.

Γ) Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού, ως προς το εισόδημα, από το σημείο A στο σημείο B και από το σημείο Δ στο σημείο Γ.

Δ) να χαρακτηρίσετε το είδος του αγαθού με βάση τα αποτελέσματα της ελαστικότητας ζήτησης ως προς το εισόδημα.

E) Να κατασκευάσετε τις καμπύλες ζήτησης σε ένα διάγραμμα.

Παρατήρηση: στους υπολογισμούς να χρησιμοποιηθεί μέχρι ένα δεκαδικό ψηφίο.